

O PRIVIRE BIBLICĂ ASUPRA VIEȚII LUI IOSIF, CA MODEL DE INTEGRITATE ȘI DE CONȘTIINȚĂ ÎN EGIPTUL ANTIC

Bogdan Emanuel RĂDUȚ

Istoric, Pastor

Uniunea Bisericilor Creștine după Evanghelie din România

Biserica Creștină după Evanghelie „Agape” din București

emy_radut@yahoo.com

Abstract: A Biblical View over Joseph's Life, as a Model of Integrity and Consciousness

Joseph is one of the personalities in the book of Genesis, and he occupies most of the space in its economy. Even though his descendancy was enviable – Jacob's son, Isaac's grandson and Abraham's great-grandson – he didn't have an easy life.

This study presents Joseph's life, according to scriptural accounts, from his paternal home to the Royal Palace of Egypt. During all his life, wherever God put him, Joseph proved integrity, keeping his conscious clean in all the situations he had to deal with.

Keywords: *Bible, Genesis, Joseph, integrity, conscience*

1. Argument

Iosif este una dintre personalitățile cărții Genesa care ocupă cel mai mult spațiu în economia acestei cărți. A fost fiul lui Iacov, nepotul lui Isaac și strănepotul lui Avraam, cei trei patriarhi ai poporului Israel. Cu o astfel de descendență uneori e greu să te ridici la înălțime. Și totuși, Iosif a făcut-o cu excelență.

Dumnezeu l-a ales și l-a pregătit pentru rolul important pe care avea să-l joace în politica socială și economică a Egiptului antic. Vreme de treizeci de ani a fost format în familia sa, în casa lui Potifar și în temniță, pentru a ajunge, apoi, în funcția de prim-ministru al Egiptului, sau primul după Faraon.

Dar, în toată viața sa, acolo unde s-a aflat, Iosif a dat dovadă de integritate în situațiile cu care s-a confruntat. S-a raportat întotdeauna la Dumnezeu și la conștiința sa, formată în ascultarea de Yahve, Dumnezeul cel viu și adevărat. Cu o astfel de conștiință și cu o trăire integră, Iosif strălucește pe paginile Sfintei Scripturi ca un model pentru toate generațiile de-a lungul veacurilor.

2. Privire generală asupra cărții Genesa

Genesa (evr. *Bereșît*, *Bere'chit*) este cartea începuturilor, pentru că ea „consemnează pentru noi mărșăluț început al universului, al istoriei umane, al civilizației, al păcatului, al mântuirii, al jertfei, al căsătoriei și al familiei”¹. Este cartea care „oferă singura relatare adevărată a creației, făcută de Singurul care S-a aflat acolo – Creatorul”². Unii teologi merg până acolo încât afirmă chiar faptul că „în Genesa sunt precizate aproximativ 100 de începuturi”, ceea ce face ca să fie „prin excelență... cartea originilor”³.

Paternitatea cărții îi este atribuită, în general, lui Moise, fiind scrisă aproximativ între 1450-1410 î.Hr., având ca destinatari primari pe evrei⁴. Tradiția iudaică, în unanimitate, îl consideră pe Moise scriitorul cărții⁵, în timp ce există și opinii contrare, fapt ce face ca originea exactă a ei să rămână „oarecum misterioasă”⁶. Genesa face parte dintre cărțile Pentateuhului, care vine de la grecescul „penta” (cinci) și „teuchos” (cutia în care erau ținute cărțile)⁷. Evreii îl numesc Tora, de la evreiescul „torâ” (lege, instruire), „considerându-l cea mai importantă parte a Bibliei lor”⁸.

În privința conținutului, cartea Genesa poate fi împărțită în două secțiuni de câte patru subteme:

1 Warren W. Wiersbe, *Comentariul lui Warren Wiersbe pe Vechiul Testament*, Societatea Biblică din România, Oradea, 2014, p. 16.

2 William McDonald, *Comentariul biblic al credinciosului: Vechiul Testament*, Editura Agape, Făgăraș, 2011, p. 29.

3 Ioan Truța, *Istoria Sfintelor Scripturi, Vol. I. Vechiul Testament*, Editura Uniunii Comunităților Creștine Baptiste din Republica Socialistă România, București, 1981, pp. 121-122.

4 ***, *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Ediție de studiu Thompson, Ediția a II-a, Editura Universității Emanuel, Oradea, 2003, p. 2.

5 ***, *Dicționar Biblic*, Vol. 1. A-H, Editura Stephanus, București, 1995, p. 559.

6 ***, *Dicționar Biblic*, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1995, p. 487.

7 Warren W. Wiersbe, *Comentariul lui Warren Wiersbe pe Vechiul Testament*, p. 16.

8 Ibidem, p. 23.

Tabel 1 – Împărțirea cărții Genesa pe conținut			
Capitolele 1-11		Capitolele 12-50	
1-2	Creația	12-25	Avraam
3-5	Căderea	21-35	Isaac
6-10	Potopul și Judecata	27-37, 46-50	Iacov
11	Limbile și răspândirea națiunilor	37-50	Iosif

Iată că „primele unsprezece capitole ne prezintă un cadru foarte cuprinzător al istoriei umane, pe când în capitolele 12 la 50 firul narativ se concentrează asupra istoriei familiei lui Avraam, Isaac, Iacov și a fiilor acestuia”⁹. În prima parte, „Duhul Sfânt [prin pana lui Moise, n.n.] schițează începuturile bărbatului, femeii, căsătoriei, căminului, păcatului, comerțului, agriculturii, muzicii, închinării, limbilor, raselor și popoarelor lumii”, iar în cea de-a doua parte „vedem conturându-se începuturile Israelului, «poporul eșantion» al lui Dumnezeu, care trebuia să devină microcosmosul spiritual al popoarelor lumii”¹⁰.

De asemenea, din multitudinea de moduri în care mai poate fi structurată cartea, o altă împărțire poate fi și în funcție de istoriile relatate:

Tabel 2 – Împărțirea cărții Genesa pe istorii	
1:1-2:3	Preistoria: narațiunea creației
2:4-11:26	Istoria omului
11:27-23:20	Istoria lui Avraam
24:1-26:35	Istoria lui Isaac
27:1-36:43	Istoria lui Iacov
37:1-50:26	Istoria lui Iosif

Cartea Genesa „ne acordă o viziune corectă asupra originii lumii” și a fost scrisă „în primul rând pentru a-i încuraja pe israeliți în credința lor în Dumnezeu”, pentru că ea „ne revelează caracterul și intențiile lui Dumnezeu”¹¹. Genesa pleacă de la premisa că „Dumnezeu există și că El s-a

9 Ibidem.

10 Ibidem, p. 29.

11 ***, *Dicționar Biblic*, Vol. 1. A-H, pp. 559-560.

descoperit prin cuvinte și fapte înaintașilor Israelului”¹². Însă „ea nu aduce argumente în favoarea existenței lui Dumnezeu, ci doar afirmă simplu că totul există datorită lui Dumnezeu”¹³.

3. Privire asupra vieții, integrității și conștiinței lui Iosif

Istoria vieții lui Iosif se întinde pe parcursul capitolelor 37-50 din relatarea cărții Genesa, fiind „una din cele mai dramatice scrieri din literatura universală”¹⁴. Iosif este primul copil al lui Iacov cu Rahela și cel de-al unsprezecelea dintre fiii lui Iacov. Numele lui înseamnă „adăugare” și vine din evreiescul „Yoseph”¹⁵. Istoria lui este, deopotrivă, atât fascinantă, cât și palpitantă. Un adolescent de 17 ani trece printr-o tragedie, care, în timp, se transformă în triumf, ajungând în cea mai înaltă funcție administrativă din cea mai puternică țară a lumii la vremea aceea.

Viața lui Iosif se învârtă în jurul unor visuri. Pe când era adolescent, Iosif primește de la Dumnezeu două visuri cu aceiași semnificație, faptul că el avea să devină cineva mare. Dar relatarea acestor visuri i-a adus ura fraților lui, certarea tatălui său și, până la urmă, chiar vânzarea lui ca sclav. Cu prima ocazie când au putut, la Dotan, frații lui (mai puțin Ruben) au pus în aplicare un plan diabolic prin care l-au prins, l-au aruncat într-o groapă și apoi l-au vândut unor străini. Vânzarea a înlocuit crima, aceasta din urmă fiind inițial prima variantă a lor¹⁶. Ca să-și acopere fapta, au ticluit o minciună bine aleasă pentru tatăl lor Iacov. Iosif este trimis de tatăl său să-și caute frații și ajunge rob în casa lui Potifar în Egipt.

Începând din acest moment, istoria vieții lui Iosif s-a scris în Egipt, unde el a dat dovadă de integritate în toate situațiile cu care s-a confruntat, trecând astfel și testele la care viața l-a supus, păstrându-și conștiința curată în vremuri de criză.

12 Allen P. Ross, Genesa, în John F. Walvoord, Roy B. Zuck (editori), *Comentariu al Vechiului Testament*, Fundația E.B.E. România și Editura Multimedia, Arad, 2010, p. 28.

13 Ibidem.

14 Samuel J. Schultz, *Călătorie prin Vechiul Testament*, Editura Cartea Creștină, Oradea, 2008, p. 57.

15 Olimpiu S. Cosma, *Mic dicționar de nume proprii din Biblie*, Editura Agape, Făgăraș, 2004, p. 93.

16 Genesa 37:18-28.

3.1. *Integritate spirituală*

Iosif era un adolescent de 17 ani când a fost vândut de frații săi. Întâi a fost vândut, pe douăzeci de sicli de argint, prețul unui sclav cu handicap, unor ismaeliți și madianiți care erau în călătorie, și care, la rândul lor, l-au vândut în Egipt dregătorului Potifar¹⁷.

În Egipt, Iosif nu a fost părăsit de Dumnezeu, pentru că „Domnul a fost cu Iosif, așa că toate îi mergeau bine”. Însuși Potifar, stăpânul său, „a văzut că Dumnezeu era cu el, și că Domnul făcea să-i meargă bine ori de ce se apuca”. De aceea i-a încredințat tot ceea ce deținea, punându-l administratorul casei sale, fapt ce a adus binecuvântarea casei, „egipteanului, din pricina lui Iosif”, binecuvântare care „a fost peste tot ce avea el, fie acasă, fie la câmp”¹⁸.

„Dumnezeu era cu Iosif” este un laitmotiv în relatarea vieții lui¹⁹, de aceea Iosif niciodată nu și-a uitat originile și educația primită. Departe de casă nu a fost și departe de Dumnezeu și nici de conștiința sa. În capcana întinsă de „doamna Potifar” el nu a acceptat să păcătuiască împotriva lui Dumnezeu²⁰, în tălmăcirea visurilor în temniță el dă credit lui Dumnezeu în capacitatea pe care o are²¹, înaintea lui Faraon Îl cinstește tot pe Dumnezeu²², iar la final recunoaște că toată viața lui a fost sub grija suverană și providențială a lui Dumnezeu²³. Astfel că „modelul pe care îl găsim în persoana lui Iosif este credincioșia”, pentru că „indiferent de circumstanțe, în ciuda locului în care a ajuns, în loc să cedeze și să se compromită ca să iasă cât mai bine dintr-o situație cât mai rea, Iosif are încredere că Dumnezeu este bun și că se va îngriji de el”²⁴. Iar Dumnezeu i-a răsplătit această credincioșie.

Privind înapoi la parcursul vieții lui, Iosif a avut o atitudine grozavă față de modul în care Dumnezeu a instrumentat necazurile din viața lui pentru a aduce salvarea multor oameni. Suferința îndurată a contat prea puțin pentru el. Ceea ce era cu adevărat important era faptul că

17 Genesa 37:25-36.

18 Genesa 39:2-6.

19 Genesa 39:2, 3, 21, 23.

20 Genesa 39:9.

21 Genesa 40:7.

22 Genesa 41:16.

23 Genesa 50:19-20.

24 Calvin Wittman, Geneza. *Un comentariu homiletic expozitiv*, Editura Universității Emanuel, Oradea, 2015, p. 424.

„Dumnezeu a schimbat răul în bine, ca [...] să scape viața unui popor în mare număr”²⁵. Această afirmație sumarizează întreaga lucrare pe care Dumnezeu a făcut-o prin Iosif.

În ceea ce privește caracterul lui Iosif, cartea Genesa scoate în evidență câteva aspecte: este gata să rămână credincios în orice situație s-ar afla; este ascultător de tatăl său, de Potifar, de comandantul temniței, de Faraon; iubește dreptatea și corectitudinea (spunea tatălui lor greșelile fraților lui); se încredea în Dumnezeu că El îi vrea binele chiar și-n necazuri; fuge de păcat (fuge fizic de ispita „doamnei Potifar”); rămâne smerit chiar dacă ajunge în poziții de conducere; se raportează întotdeauna la Dumnezeu; ajută pe alții, devine salvatorul oamenilor din vremea lui (un arhetip al Domnului Isus); este un om înțelept prin prezentarea unei soluții salvatoare lui Faraon; dă dovadă de bunătate, înțelegere și iertare pentru frații lui care l-au vândut.

Iosif se aseamănă cu Domnul Isus, fiind un arhetip al Său: acuzat și arestat pe nedrept; vândut de frații săi; suferință nemeritată; conceperea unui plan de salvare; iertarea celor care i-au făcut rău; încrederea în planul și suveranitatea lui Dumnezeu²⁶.

3.2. *Integritate morală*

Dumnezeu i-a purtat de grijă lui Iosif în Egipt, i-a dat trecere înaintea stăpânilor săi și a ajuns administratorul casei lui Potifar. Iosif era „frumos la statură și plăcut la chip”, fapt ce a atras atenția „doamnei Potifar”, stăpâna lui. Aceasta „a pus ochii pe Iosif” și i-a cerut favoruri sexuale, probabil în schimbul întăririi poziției lui. Cererea a fost de neacceptat pentru Iosif, care n-a cedat presiunilor și hărțuirilor ei, până acolo că a fugit din casă²⁷.

Iosif „a ales să fie curat într-o lume murdară”²⁸. Provocat de ispitirile „doamnei Potifar” el s-a raportat la Dumnezeu și nu la poziția sa. Conștiința sa nu-l lăsa să păcătuiască. Pentru el mai importantă era ascultarea de Dumnezeu și o viață curată, decât funcția pe care o deținea în casa lui Potifar. Forțat de împrejurări „tânărul Iosif s-a dezbrăcat de haină, dar nu de caracter”²⁹, „și-a lăsat haina, dar și-a salvat caracterul, iar

25 Genesa 50:20.

26 Vezi și asemnările pe care le propune Calvin Wittman, *Geneza*, p. 452.

27 Genesa 39:6-12.

28 Bogdan Emanuel Răduț, *Chemați să fim diferiți*, în „Calea Credinței”, Revista Bisericii Creștine după Evanghelie, Nr. 370, iulie-septembrie, 2010, p. 18.

29 Ibidem.

mai târziu a câștigat o coroană”³⁰. A lăsat haina acolo și a preferat temnița decât să-L ofenseze pe Dumnezeu. Păstrându-și integritatea ajunge în închisoare pentru mai multă vreme, sub acuzația de viol. Nevinovat, a fost închis pe nedrept, dar a rămas cu integritatea neștirbită și cu o conștiință curată. Condamnarea pentru viol era moartea, dar „faptul că Iosif nu a fost executat ar putea indica faptul că Potifar nu și-a crezut soția pe deplin”, pentru că „nu putea să nu-i cunoască adevăratul caracter”³¹.

Și în închisoare Dumnezeu îl protejează și îl promovează, ajungând omul de încredere al comandantului închisorii. Într-o zi, în celula lui au fost aduși doi membri marcanți de la curtea lui Faraon, mai mare paharnicilor și mai marele pitarilor. Ei se ocupau de hrana și băutura împăratului, iar dacă acesta se simțea rău după servirea mesei, deveneau suspecti de tentativă de otrăvire. Nu se precizează dacă acesta era motivul întemnițării lor, sau altul, dar se relatează faptul că amândoi au avut câte un vis pe care Iosif l-a tălmăcit. Explicațiile pe care Iosif le-a dat, din partea lui Dumnezeu, s-au dovedit adevărate pentru amândoi, dar nu la fel de adevărată s-a dovedit și promisiunea paharnicului că îl va ajuta să fie liber și vreme de doi ani l-a uitat³². Iosif ajunge să stea în temniță fără nicio vină și uitat de toți. Avea vârsta de 28 de ani, și în timp ce „ceilați tineri de vârsta lui Iosif se căsătoreau, aveau copii și se bucurau de binecuvântările vieții, Iosif se scula în fiecare dimineață cu imaginea șocantă a zidurilor în mijlocul cărora viața i se scurgea încet, dar sigur”³³. Însă Dumnezeu avea planuri mari pentru viața lui, iar temnița rece a fost doar o etapă în formarea lui.

3.3. *Integritate profesională*

Istoria lui Iosif nu se încheie în închisoarea din Egipt, ci aceasta a reprezentat doar o treaptă în ascensiunea sa. O criză apărută în Palatul lui Faraon l-a făcut pe paharnicul eliberat cu doi ani în urmă să își amintească de evreul care i-a tălmăcit lui visul în închisoare. Astfel, Faraon află de existența lui Iosif și îl cheamă din temniță pentru a-i tălmăci propriile vise care îi produceau tulburare. Eliberat și chemat de Faraon să-i tălmăcească visele, Iosif capătă atenția și susținerea acestuia

30 William McDonald, *Comentariul biblic al credinciosului: Vechiul Testament*, p. 65.

31 Ibidem.

32 Genesa 40:8-41:1.

33 Calvin Wittman, *Geneza*, p. 448.

și devine dregătorul Egiptului, într-o funcție echivalentă cu cea de prim-ministru, schimbându-i și numele în Țafnat-Paeneah, care înseamnă „Descoperitor de taine”³⁴ sau „Dumnezeu vorbește, El este viu”³⁵. Unii chiar propun interpretarea de „Salvator al lumii”³⁶. Din poziția lui a reușit ca în anii de belșug să adune provizii suficiente pentru timpul de foamete care a venit ulterior. Iosif avea 30 de ani când a ajuns din închisoare la Palat³⁷.

Iosif și-a întemeiat și propria familie. Faraon însuși l-a căsătorit cu egipteanca Asnat, fata lui Poti-Fera, preotul lui On, devenind tatăl lui Manase și Efraim³⁸. Prin numirea copiilor săi cu nume evreiești, și nu egiptene, Iosif a dovedit încă o dată faptul că nu și-a uitat originile sale. Apoi și-a respectat conștiința sa evreiască, iar copiii săi au purtat numele evreiești și, mai târziu, au primit binecuvântarea lui Iacov³⁹. Trăirea lui Iosif în Egipt „nu a făcut din el un egiptean, căci inima lui a fost ancorată în făgăduințele lui Dumnezeu, pe care le-a crezut și cu care s-a identificat”⁴⁰.

Iosif a înțeles că urma să vină o criză economică de durată, șapte ani de secetă, și a venit cu soluții la ea. A înființat rezerve de stat și a instalat administratori serioși⁴¹. El însuși s-a implicat activ în desfășurarea planului. A străbătut țara și a strâns provizii, pe care apoi le-a vândut celor în nevoie⁴². Apoi a naționalizat averile (bunuri și terenuri), trecându-le sub stăpânirea lui Faraon⁴³, înființând primele forme de CAP-uri⁴⁴, fapte care astăzi ar fi discutabile, dar atunci au dus la salvarea celor care au strigat la el după ajutor.

Iosif a fost un vizionar, un om cu strategie și cu implicare personală. Dar, în tot demersul său nu și-a luat nimic pentru sine. Deși avea toată

34 Genesa 41:45.

35 Calvin Wittman, *Geneza*, p. 458.

36 William McDonald, *Comentariul biblic al credinciosului: Vechiul Testament*, p. 66.

37 Genesa 41:9-46.

38 Genesa 41:50-52.

39 Genesa 48:1-20.

40 Vasile Talpoș, *Studiu introductiv în Legea, Istoria și Poezia Vechiului Testament*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999, p. 89.

41 Genesa 41:33-36.

42 Genesa 41:46-49, 57.

43 Genesa 47:13-26.

44 O asemănare cu Cooperativele Agricole de Producție.

puterea și toate pârghiile, nu și-a atribuit nimic necuvenit, dând dovadă de înaltă cinste și corectitudine. Conștiința sa nu-i permitea să fie un om corupt de puterea pe care o deținea și de bunurile pe care le administra. Înalta poziție și autoritatea pe care le avea nu l-au făcut arrogant și acaparator, ci Iosif îl respecta pe Faraon, îi era supus și a trecut totul sub stăpânirea lui⁴⁵, dovedindu-se un administrator destoinic și integru în slujba încredințată. Astfel că „înălțarea în ierarhie a lui Iosif, unealta lui Dumnezeu pentru misiunea răscumpărării, nu a denaturat caracterul acestuia”⁴⁶.

3.4. *Integritate familială*

Domeniul cel mai dificil al integrității este familia. Mai devreme sau mai târziu, acolo fiecare devine expus, fiind provocat să fie natural. Iosif și-a iubit familia, chiar și când a fost trădat și vândut de frații săi el nu s-a răzbunat, ci le-a făcut bine. A salvat de la moartea prin înfometare exact pe aceia care l-au vândut pe el, l-au uitat și l-au considerat mort pentru ei. Pe ei și pe urmașii lor.

Înainte de ajungerea sa în Egipt, Iosif a primit din partea fraților săi dispreț și batjocură („iată vine făuritorul de visuri”), intenții criminale („veniți să-l omorâm”), ură și lipsă de milă („mai bine să-l aruncăm în groapă”)⁴⁷. Frații lui l-au vândut, dar Dumnezeu l-a ridicat tocmai pentru salvarea acestora și a neamului evreiesc.

La peste douăzeci și doi de ani, visurile adolescentului din Canaan au devenit realitate în Egipt. Datorită faptului că seceta a afectat și țara Canaanului, aflând că în Egipt pot face rost de grâu, frații lui au ajuns să cumpere grâu de la fratele lor, pe care îl vânduseră, dar care acum era într-o poziție de autoritate. Așa ajunge Iosif să-și revadă frații și mai apoi și tatăl și fratele mai mic, urmând ca întreaga familie să fie salvată mutându-se din Canaan în ținutul Gosen din Egipt⁴⁸.

Din poziția de guvernator al Egiptului, Iosif a avut „toate premisele ca [...] să-și poată primi tatăl și frații potrivit planului lui Dumnezeu”, pentru că „Dumnezeu care, în providența Sa, a purtat de grijă pentru pregătirea unui loc unde să ducă familia aleasă în Egipt, a pregătit și modul trimiterii acesteia acolo”⁴⁹.

45 Genesa 45:8, 47:1, 23.

46 Vasile Talpoș, *Studiu introductiv în Legea, Istoria și Poezia Vechiului Testament*, p. 89.

47 Genesa 37:19-22.

48 Genesa 46:1-34.

49 Vasile Talpoș, *Studiu introductiv în Legea, Istoria și Poezia Vechiului Testament*, p. 88.

Iosif i-a supus pe frații lui la teste, pentru a-i încerca. El putea să se răzbune, să-i închidă pe frații lui care l-au vândut, să le ia averile sau să-i pedepsească în diferite moduri, și totuși el a ales să-i ierte, să-i răscumpere și să-i salveze din starea grea în care se aflau, aducându-i într-un loc bun cu toate cele necesare trăirii lor decente. Iosif „a avut gândul și călăuzirea lui Dumnezeu, care dorește ca niciunul să nu piară, ci toți să fie mântuiți”⁵⁰.

În Egipt, membrii familiei lui Iacov „nu numai că au luat contact cu una dintre cele mai însemnate culturi antice, dar s-au dezvoltat într-o națiune”⁵¹. La sosire a fost o familie numeroasă, iar la plecarea din Egipt, după 430 de ani, au fost un popor numeros.

4. Concluzii

Iosif rămâne un exemplu pe paginile Scripturii pentru că a trăit cu Dumnezeu și pentru Dumnezeu, cu integritate și cu o conștiință curată în epoca sa. Iosif a recunoscut că toate meritele sunt ale lui Dumnezeu și El poate schimba inclusiv răul în bine. Înainte de moartea sa, care a survenit la vârsta de o sută zece ani, Iosif a prezis ieșirea poporului evreu din Egipt, cerând ca oasele lui să nu fie lăsate în Egipt, ci să fie duse în țara promisă de Dumnezeu, în Canaan⁵². Peste 430 de ani, la ieșirea poporului Israel din Egipt, Moise a luat și osemintele lui Iosif⁵³, care au fost îngropate în țara făgăduită, la Sihem⁵⁴.

Iosif a fost diferit de ceilalți toată viața, a fost deosebit în toate locurile unde a fost și în toate împrejurările a dovedit integritate. A fost unealta prin care Dumnezeu s-a făcut cunoscut poporului Său și celorlalte popoare. Dumnezeul atotștiutor i-a spus lui Iosif mai dinainte, prin visuri, ce avea să se întâmple cu viața sa. Dumnezeul suveran l-a înștiințat mai dinainte pe Faraon de criza care urma să vină peste ei, și i-a explicat lucrul acesta prin Iosif. Dumnezeul atotsusținător, care dă hrană oricărei făpturi, i-a dat lui Iosif înțelepciune și pricepere extraordinare și l-a folosit ca să salveze popoare întregi de la moarte în timp de foamete.

50 Calvin Wittman, *Geneza*, p. 470. Referire la 2 Petru 3:9.

51 Vasile Talpoș, *Studiu introductiv în Legea, Istoria și Poezia Vechiului Testament*, p. 89.

52 Geneza 50:24.

53 Exod 13:19.

54 Iosua 24:32.

Dumnezeul care „izbăvește viața din groapă”⁵⁵ l-a scos pe Iosif din închisoare și l-a ridicat la mare cinste. Dumnezeu care „satură de bunătăți bătrânețea”⁵⁶ a adus înviore și bucurie în viața bătrânului Iacov, prin fiul său Iosif. Dumnezeu care poartă de grijă a purtat de grijă lui Iosif și, prin el, întregului Său popor.

Așadar, dincolo de toate trăirile și evenimentele cu care s-a confruntat, în toate situațiile și locurile în care a ajuns, Iosif a trăit o viață de integritate, potrivit unei conștiințe bazată pe relația lui personală cu Dumnezeu. Un astfel de model este valabil și astăzi, la fel cum a fost și de-a lungul secolelor până în prezent.

Bibliografie

- * **, *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Ediție de studiu Thompson, Ediția a II-a, Editura Universității Emanuel, Oradea, 2003.
- * **, *Dicționar Biblic, Vol. 1. A-H*, Editura Stephanus, București, 1995.
- * **, *Dicționar Biblic*, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1995.
- * Cosma, Olimpiu S., *Mic dicționar de nume proprii din Biblie*, Editura Agape, Făgăraș, 2004.
- * McDonald, William, *Comentariul biblic al credinciosului: Vechiul Testament*, Editura Agape, Făgăraș, 2011.
- * Răduț, Bogdan Emanuel, *Chemați să fim diferiți*, în „Calea Credinței”, Revista Bisericii Creștine după Evanghelie, Nr. 370, iulie-septembrie, 2010, pp. 18-20.
- * Schultz, Samuel J., *Călătorie prin Vechiul Testament*, Editura Cartea Creștină, Oradea, 2008.
- * Talpoș, Vasile, *Studiu introductiv în Legea, Istoria și Poezia Vechiului Testament*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999.
- * Truța, Ioan, *Istoria Sfintelor Scripturi, Vol. I. Vechiul Testament*, Editura Uniunii Comunităților Creștine Baptiste din Republica Socialistă România, București, 1981.
- * Walvoord, John F., Roy B. Zuck (editori), *Comentariu al Vechiului Testament*, Fundația E.B.E. România și Ed. Multimedia, Arad, 2010.
- * Wiersbe, Warren W., *Comentariul lui Warren Wiersbe pe Vechiul Testament*, Societatea Biblică din România, Oradea, 2014.
- * Wittman, Calvin, *Geneza. Un comentariu homiletic expozitiv*, Editura Universității Emanuel, Oradea, 2015.

55 Psalmul 103:4.

56 Psalmul 103:5.